

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Crèdits	1,68 de presencials (42 hores) 4,32 de no presencials (108 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
David Ginard Féron d.ginard@uib.es	18:00	19:00	Dilluns	19/09/2016	20/12/2016	BG 09 + concertar cita mitjançant missatgeria interna o correu electrònic d.ginard@uib.es
	11:00	12:00	Dilluns	13/02/2017	10/04/2017	BG 09 + concertar cita mitjançant missatgeria interna o correu electrònic d.ginard@uib.es
	18:00	19:00	Dimecres	26/04/2017	31/05/2017	BG 09 + concertar cita mitjançant missatgeria interna o correu electrònic d.ginard@uib.es
Elisabeth Ripoll Gil elisabeth.ripoll@uib.es	17:00	18:00	Dimecres	12/09/2016	08/02/2017	AC09 - Facultat de Filosofia i Lletres

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
	12:00	13:00	Dilluns	12/09/2016	13/02/2017	AC09 - Facultat de Filosofia i Lletres

Contextualització

L'assignatura Ciències socials i la seva didàctica II (Història) ha estat assignada al Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la UIB, i es complementa amb l'assignatura Ciències Socials i la seva didàctica I (Geografia) del Grau en Educació Primària de la UIB.

La selecció dels continguts, la bibliografia i recursos didàctics i les activitats d'ensenyament-aprenentatge previstes ofereixen a l'alumnat universitari els referents científics actuals de les Ciències Històriques i les eines didàctiques més directament relacionades amb els requeriments dels continguts historicoartístics de l'Educació Primària: significatius i comprensibles per l'alumnat de 6 a 12 anys, bàsics i facilitadors de la comprensió dels continguts de les mateixes ciències a l'Educació Secundària Obligatoria i al Batxillerat.

L'objectiu és formar els estudiants del Grau en Educació Primària per tal que puguin transmetre al futur alumnat de primària visions globals, crítiques i contrastades del món actual i de la seva evolució. Conèixer i analitzar les principals etapes històriques i els seus fenòmens culturals, socials, polítics i econòmics són fonamentals per comprendre la realitat actual.

La informació docent sobre Història social, Antropologia històrica, Història del gènere, Història de les dones, Història de la infància, Història de la família, Història de la vida quotidiana, Història del present, Història oral, Història social de l'Art, totes elles, si escau, amb aproximacions locals, europees i mundials, contribuiran de forma integrada a l'estudi dels canvis i la continuïtat de la família humana en la seva entitat organitzativa socioeconòmica i cultural i el seu devenir cronològic. Això és imprescindible en l'actual context educacional, on la població escolaritzada té origen multicultural i moltes nacionalitats, en un present on els viatges familiars i les xarxes d'informació i comunicació acosten al gran món el nostre microcosmos.

*NOTA: L'assignatura s'impartirà conjuntament amb un professor/a contractat doctor interí (plaça CHITA6) que serà seleccionat en breu.

Requisits

Recomanables

Tot i que no existeix cap requisit normatiu previ per a cursar l'assignatura, es recomanen coneixements bàsics de geografia, història i art de les Illes Balears, de l'Estat espanyol, d'Europa i del món. Així mateix, és recomanable conèixer biblioteques, centres de documentació, dominar la navegació per Internet i la recerca de fonts científiques i didàctiques a la xarxa.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

També es recomanable tenir capacitat per treballar en grup; tenir una bona comprensió lectora, bona expressió escrita i oral i capacitat d'anàlisi, relació i síntesi.

Competències

En aquesta assignatura es treballen les competències bàsiques, les competències didàctico-disciplinars o específiques i les competències pràctiques definides en el pla d'estudis del Grau d'Educació Primària següents:

Específiques

- * CE1. Comprendre els principis bàsics de les ciències socials. CE2. Conèixer el currículum escolar de les ciències socials. CE3. Integrar l'estudi històric i geogràfic des d'una orientació instructiva i cultural. CE4. Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en l'alumnat. CE5. Fomentar l'educació democràtica de la ciutadania i la pràctica del pensament social crític. CE9. Comprendre les categories temporals del procés històric, les seves representacions en cicles i etapes. CE11. Aprendre a utilitzar el vocabulari específic –geogràfic, històric i artístic– adequat i els contextos en els quals resulta pertinent utilitzar-lo. CE14. Conèixer els continguts dels principals eixos temàtics de les ciències socials en educació primària. CE15. Relacionar la pluralitat social, artística i cultural actual com a resultat de l'evolució històrica esdevinguda sobre bases geogràfiques i territorials molt contrastades. CE18. Iniciar l'alumnat en el coneixement de l'estructura econòmica de les organitzacions humanes, les seves activitats i la seva transformació paral·lela als descobriments geogràfics, les fonts d'energia i les innovacions tecnològiques i científiques. CE19. Reconèixer el valor didàctic de l'entorn com a mitjà per estimular la curiositat de l'alumnat de primària i adquirir les habilitats necessàries per desenvolupar-los l'exploració i la reflexió sobre fenòmens que ocorren al seu voltant, i per despertar-los l'interès pel coneixement de l'entorn geogràfic i social immediat..

Genèriques

- * CB1. Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la seva gestió. CB2. Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i les habilitats socials necessàries per fomentar un clima d'aula que faciliti l'aprenentatge i la convivència. CB3. Controlar i fer el seguiment del procés educatiu i en particular el d'ensenyament - aprenentatge mitjançant el domini de les tècniques i les estratègies necessàries. CB4. Relacionar la teoria i la pràctica amb la realitat de l'aula i del centre. CB5. Participar en l'activitat docent i aprendre a saber fer, actuant i reflexionant des de la pràctica. CB6. Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació que es puguin establir en un centre. CB7. Regular els processos d'interacció i comunicació en grups d'estudiants 6-12 anys. CB8. Conèixer formes de col·laboració amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de la matèria es distribueixen en dos tipus principals: continguts disciplinars i continguts didàctics.

Continguts temàtics

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

1. Teoria i Metodologia de la Història
2. Didàctica de les Ciències Socials - Història per a l'Educació Primària
3. Continguts disciplinaris i didàctica. Història universal, de l'Estat espanyol i de les Illes Balears

Metodologia docent

La metodologia combinarà les classes teòriques (treball presencial) i el treball autònom (no presencial), amb recolzament de materials específics a través de UIBdigital, sessions pràctiques, elaboració d'una carpeta d'aprenentatge i proves de nivell. S'articularan grups grans i grups mitjans, a més de les tutories individualitzades (una obligatòria).

A la plataforma de l'assignatura a UIBdigital es trobarà una selecció de continguts, i es publicaran de manera progressiva materials i orientacions específiques, en funció del treball presencial i no presencial.

Els alumnes disposaran d'un cronograma específic amb el pla de treball de l'assignatura a l'inici del curs.

Volum de treball

Distribució de les tasques

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	F.- Obtenció dels coneixements teòrics del temari. M.- Classes magistrals i/o expositives, amb utilització de les eines tecnològiques adients. Seguiment per part de l'alumnat i torns de preguntes.	30
Classes pràctiques	Pràctiques, seminaris, tallers	Grup mitjà (M)	F.- Obtenció i aplicació dels coneixements teòrics i pràctics. M.- Anàlisi i avaluació de materials didàctics adients.	12

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Carpeta d'aprenentatge	Profunditzar en una sèrie de línies temàtiques fonamentals a l'assignatura mitjançant la lectura i preparació d'articles proporcionats per la professora i la recerca autònoma de recursos bibliogràfics acadèmics.	30

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Proposta de procés d'ensenyament-aprenentatge	F.- Aplicació contínua dels aprenentatges teòrico-pràctics de tot el temari a la preparació de la proposta de procés d'ensenyament-aprenentatge. M.- Elaboració d'un treball individual.	44
Estudi i treball autònom en grup	Proposta de procés d'ensenyament / aprenentatge	F.- Aplicació dels aprenentatges teòrics i pràctics del temari en la preparació de la proposta del procés d'ensenyament / aprenentatge. M.- Elaboració d'un treball en grups petits (2-3 persones).	34

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació serà contínua, i tendent a la obtenció de les competències.

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	F.- Obtenció dels coneixements teòrics del temari. M.- Classes magistrals i/o expositives, amb utilització de les eines tecnològiques adients. Seguiment per part de l'alumnat i torns de preguntes.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Pràctiques, seminaris, tallers

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	F.- Obtenció i aplicació dels coneixements teòrics i pràctics. M.- Anàlisi i avaluació de materials didàctics adients.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició. Avaluació continuada de la obtenció del nivell pràctic dels continguts.

Percentatge de la qualificació final: 15% amb qualificació mínima 5

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Carpeta d'aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Profunditzar en una sèrie de línies temàtiques fonamentals a l'assignatura mitjançant la lectura i preparació d'articles proporcionats per la professora i la recerca autònoma de recursos bibliogràfics acadèmics.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició. Capacitat d'innovació didàctica.

Percentatge de la qualificació final: 15% amb qualificació mínima 5

Proposta de procés d'ensenyament-aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	F.- Aplicació contínua dels aprenentatges teòrico-pràctics de tot el temari a la preparació de la proposta de procés d'ensenyament-aprenentatge. M.- Elaboració d'un treball individual.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició. Capacitat d'innovació didàctica. Consulta sistemàtica dels continguts de l'assignatura en el currículum d'Educació Primària.

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Proposta de procés d'ensenyament / aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	F.- Aplicació dels aprenentatges teòrics i pràctics del temari en la preparació de la proposta del procés d'ensenyament / aprenentatge. M.- Elaboració d'un treball en grups petits (2-3 persones).
Criteris d'avaluació	Consulta sistemàtica del context dels continguts de l'assignatura en el currículum d'Educació Primària. Capacitat de coordinació. Capacitat d'innovació didàctica. Solidesa dels continguts disciplinars

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

El criteri de selecció de la Bibliografia inicial (en qualsevol suport) i dels altres recursos és el d'afavorir l'aprenentatge teòric i pràctic dels continguts científics i didàctics d'Història directament útils, aplicables i adients per a l'Educació Primària, amb l'objectiu d'obtenir-ne els resultats d'aprenentatge relacionats amb les competències.

Bibliografia bàsica

- * AA.DD. (2004): "Recursos de Internet para la enseñanza de la historia", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 41, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.DD. (2010-): *Balears abans i ara*, diversos volums, Institut d'Estudis Baleàrics, Palma.
- * AA.DD. (2013): *Atlas. Illes Balears, Espanya i el món*, Ed. Vicens Vives, Barcelona.
- * ALONSO ARENAL, Sara (2010): *Didáctica de las Ciencias Sociales para la Educación Primaria*, Pirámide - Grupo Anaya, España.
- * BARRENETXEA MARAÑÓN, Igor (2008): "La Historia en el aula de primaria", en ÁVILA, Rosa M^o; CRUZ, Alcázar; Díez, M^o Consuelo (eds.): *Didáctica de las Ciencias Sociales, Currículo Escolar y Formación del Profesorado. La didáctica de las Ciencias Sociales en los nuevos planes de estudio*, Universidad de Jaén, Universidad Internacional de Andalucía, Jaén, pp. 379-391.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

- * CALAF, Roser (1994): *Didáctica de las ciencias sociales. Didáctica de la historia*, Ed. Oikos-Tau, Barcelona.
- * CASASNOVAS, Miquel Àngel (2007): *Història de les Illes Balears*, Ed. Moll, Palma.
- * DUBY, Georges (2007): *Atlas histórico mundial*, Larousse, Barcelona.
- * DOMÍNGUEZ GARRIDO, María Concepción (coord.) (2004): *Didáctica de las ciencias sociales para primaria*, Pearson Educación, España.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR, Fernando (2012): *Atlas de Historia de España*, Planeta, Barcelona.
- * FELIU TORRUELLA, María (2011): "Metodologías de enseñanza y aprendizaje del arte en la Educación Primaria", *Didáctica de las ciencias experimentales y sociales*, Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials, n. 25, Universitat de València, València, pp. 85-102.
- * FORN SALVÀ, Francesc (2010): *El laboratori d'història. La pràctica en la comprensió del passat*, Ed. Horsori, Barcelona.
- * GARCÍA PÍRIZ, Manuel (dir.) (2006): *Historia del Arte Universal*, Planeta, Barcelona.
- * GUERRERO HIGUERAS, Gema (2013): "Educar revisando la memoria: un proyecto educativo para alumnos de primaria", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 74, pp. 94-99.
- * LÓPEZ TORRES, Esther (2015): "Aprendizaje Basado en Proyectos para el desarrollo de las competencias profesionales del maestro: una propuesta de innovación docente desde la Didáctica de las Ciencias Sociales", *Didáctica de las ciencias experimentales y sociales*, n. 29, Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials, Universitat de València, València, pp. 25-41.
- * VALLS, Rafael (1990): "Vida personal y familiar de los alumnos como introducción al estudio de la historia (método y tiempo históricos)", *Didáctica de las ciencias experimentales y sociales*, n. 4, pp. 45-56.

Bibliografía complementària

- * AA.DD. (1989-): Enciclopèdia de Menorca, Ed. Obra Cultural de Menorca, Maó.
- * AA.DD. (1989-): *Gran Enciclopèdia de Mallorca*, Ed. Promomallorca, Palma.
- * AA.DD. (1994): *Els barris de Palma*, Ed. Promomallorca, Palma.
- * AA.DD. (1995): *Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera*. Ed. Consell Insular d'Eivissa i Formentera, Eivissa.
- * AA.DD. (1996): *Atles de les Illes Balears i d'Espanya*, Ed. Anaya, Madrid.
- * AA.DD. (1999): *Guia dels pobles de Mallorca*, Ed. Hora Nova, Palma.
- * AA.DD. (2000): *Història de les Illes Balears*, Ed. Conselleria d'Educació i Cultura-Documenta Balear, Palma.
- * AA.DD. (2002): *Turisme i societat a les Illes Balears*, 2 vol., Ed. Grup Serra-Conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears, Palma.
- * AA.DD. (2005): "Nuevos enfoques de la educación cívica y de la educación política", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 44, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.DD. (2005): *Balears portes obertes*, Ed. Lunwerg, Barcelona.
- * AA.DD. (2008): "La enseñanza de una ciencia social: la economía", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 58, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.VV. (1996): *Les fonts en les Ciències Socials. Instruments per a l'estudi de les societats*, Ed. Graó, Col. Biblioteca de Guix, n. 105, Barcelona.
- * AA.VV. (2002): *Las ciencias sociales: concepciones y procedimientos*, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.VV. (2006): *Història de les Illes Balears en còmic*, Ed. Sa Nostra, Palma.
- * AA.VV. (2009): *Mi primera historia de España ilustrada*, RBA, Barcelona.
- * ANDREU VIVES, Joan; SERRA BUSQUETS, Sebastià (coords.) (2007): *Les fires, els mercats i les festes populars dels nostres pobles*, Ed. Consell de Mallorca, Palma.
- * ARAMBURU, Javier; GARRIDO, Carlos; SASTRE, Vicenç (1994): *Guía arqueológica de Mallorca*, Ed. Olañeta, Col. La Foradada, n. 13, Palma.
- * ARÓSTEGUI, Julio (2001): *La investigación histórica: teoría y método* Ed. Crítica, Madrid.
- * ARÓSTEGUI, Julio (2004): *La historia vivida: sobre la historia del presente*. Alianza Ensayo, Ed. Alianza, Madrid.
- * BARCELÓ, Maria; ROSSELLÓ, Guillem (2009): *La casa gòtica a la Ciutat de Mallorca*, Lleonard Muntaner Editor, Institut d'Estudis Baleàrics, Palma.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

- * BATLLORI, R.; GÓMEZ, E.; OLLER, M.; PAGÉS, J. (eds.) (2004): *De la teoria... a l'aula. Formació de professorat i ensenyament de les Ciències Socials*, III Simpòsium sobre l'ensenyament de les Ciències Socials, Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials de la Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona.
- * BORRÁS, José María (dir.) (1996): *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*, MTAS / Fundación Germán Sánchez Ruipérez, Madrid.
- * BURGUIÈRE, André (1991): *Diccionario de Ciencias históricas*, Ed. Akal, Madrid
- * BUSQUETS I FÀBREGAS, Jaume (2010): "La educación en paisaje: una oportunidad para la escuela", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 65, pp. 7-16.
- * CASASNOVAS, Miquel Àngel (2005): *L'economia balear (1898-1929)*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, n. 46, Palma.
- * CASASNOVAS, Miquel Àngel; GINARD, David (2006): *L'època contemporània a les Balears (1780-2005)*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Balears, n. 50, Palma.
- * CASASSAS YMBERT, Jordi (coord.) (2005): *La construcción del presente. El mundo desde 1848 hasta nuestros días*, Ed. Ariel, Barcelona.
- * CRUZ RODRÍGUEZ, María Alcázar (2004): "Tiempo histórico y su tratamiento didáctico", en DOMÍNGUEZ GARRIDO, María Concepción (coord.): *Didáctica de las ciencias sociales para primaria*, Pearson Educación, España, pp. 233-260.
- * DE LA CALLE CARRACEDO, Mercedes (2016): "Aprendizaje basado en proyectos (ABP) en ciencias sociales", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 82.
- * DELVAL, Juan (2012): "Ciudadanía y escuela. El aprendizaje de la participación", ALBA FERNÁNDEZ, N.; FERNÁNDEZ SANTIESTEBAN, A.; GARCÍA PÉREZ, F. (ed.); en *Educación para la participación ciudadana en la enseñanza de las Ciencias Sociales*, Asociación Universitaria de Profesorado en Didáctica de las Ciencias Sociales, Diada Editora, Sevilla.
- * DUBY, Georges; PERROT, Michelle (codir.) (1990-1993): *Historia de las mujeres*, Ed. Taurus, Madrid.
- * DUNCAN, David E. (1999): *El calendario*, Emecé Editores, Barcelona.
- * DURAN, Miquel; SERRA, Sebastià (coord.) (2008): *Les Illes Balears, un ésser viu. 25 anys d'autogovern (1983-2008)*, Ed. Institut d'Estudis Autònoms, Palma.
- * FERNÁNDEZ ÁLVAREZ (2008): *Pequeña historia de España*, España, Madrid.
- * FERNÁNDEZ ÁLVAREZ (2010): *España. Biografía de una nación*, Espasa, Madrid.
- * FOLGUERA, Pilar (1994): *Cómo se hace historia oral*, EUEDEMA, Universidad Complutense, Madrid.
- * FONTANA, Josep (1997): *Introducció a l'estudi de la història*, Ed. Crítica, Nous instruments Universitaris, Barcelona.
- * FONTANA, Josep (2001): *La Historia de los hombres*, Crítica, Barcelona.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR, José Àngel; SESMA MUÑOZ, José Àngel (2008): *Manual de Historia Medieval*, Alianza Editorial, Madrid.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR, Fernando (dir.) (2002): *La historia en su lugar: nueva historia de España*, Planeta, Barcelona.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR (2007): *Historia de España desde el arte*, Planeta, Barcelona.
- * GARCÍA GÓMEZ, María del Carmen, ORDAZ ROMAY, Javier (2005): *Materiales para la Historia de España*, Col. Diccionarios para la enseñanza, AKAL, Toledo.
- * GARCÍA RUIZ, Carmen Rosa (2008): "El currículo de Ciencias Sociales en educación primaria", en ÁVILA, Rosa M^o; CRUZ, Alcázar; DíEZ, M^o Consuelo (eds.): *Didáctica de las Ciencias Sociales, Currículo Escolar y Formación del Profesorado. La didáctica de las Ciencias Sociales en los nuevos planes de estudio*, Universidad de Jaén, Universidad Internacional de Andalucía, Jaén, pp. 313-331.
- * GARRIDO, Carlos (2009): *Guia de la Palma Gòtica*, Institut d'Estudis Balearics, Palma.
- * GONZÁLEZ, N.; PAGÈS, J.; SANTISTEBAN, A. (2011): "¿Cómo evaluar el pensamiento histórico del alumnado?" en MIRALLES, P.; MOLINA, S.; SANTISTEBAN, A. (eds.): *La evaluación en el proceso de enseñanza y aprendizaje de las ciencias sociales*, Asociación de Profesores Universitarios de Didáctica de las Ciencias Sociales, Murcia, vol.1, pp. 221-231.
- * KINDER, Herman (2006): *Atlas Histórico Mundial*, 2 vols., Akal / Istmo, Madrid.
- * LLONCH MOLINA, Nayra (2011): "Enseñar historia: la indumentaria y mapas conceptuales", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 69, pp. 95-101.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

- * MARTÍN, José Luís; MARTÍNEZ SHAW, Carlos; TUSELL, Javier (1998): *Historia de España*, Taurus-Santillana, Madrid.
- * MELIS GOMILA, Lourdes; SERRA BUSQUETS, Sebastià; VIVES REUS, Antoni (2009): *Els museus de les Illes Balears*, Institut d'Estudis Balearics, Palma.
- * MONESTIER, Martin (1999): *Los niños esclavos*, Ed. Alianza, Madrid.
- * MONSALVO ANTÓN, José María (2010): *Atlas Histórico de la España medieval*, Síntesis, Madrid.
- * MORAL RUIZ, Joaquín del (1999): *Historia y ciencias humanas sobre metodología y didáctica*, Ed. Huerga y Fierro, Murcia.
- * MURPHY, Julia (2011): *Más de 100 ideas para enseñar historia. Primaria y secundaria*. Sèrie Didàctica Ciències Socials, Col. Graó General, Ed. Graó, Barcelona.
- * PAGÈS I BLANCH, Joan; SANTIESTEBAN FERNÁNDEZ, Antoni (2010): "La enseñanza y el aprendizaje del tiempo histórico en la educación primaria", en *Cadernos Cedes*, vol. 30, n. 82, pp. 281-309.
- * PAGÈS I BLANCH, Joan; SANTIESTEBAN FERNÁNDEZ, Antoni (ed.) (2013): *Una mirada al pasado y un proyecto de futuro. Investigación e innovación en didáctica de las ciencias sociales*, Asociación Universitaria de Profesorado de Didáctica de las Ciencias Sociales, Red Iberoamericana de Didáctica de las Ciencias Sociales, Univeritat Autònoma de Barcelona Servei de Publicacions.
- * PAGÈS, Joan (coord.) (2014): *Perspectiva escolar*, n. 14: La Enseñanza de las Ciencias Sociales.
- * PARCERISA, Artur (1999): *Didáctica en la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela*, Ed. Graó, Barcelona.
- * PASTOR BLÁZQUEZ, María Montserrat (2004): "Estrategias y métodos didácticos para la enseñanza-aprendizaje de las Ciencias Sociales", en DOMÍNGUEZ GARRIDO, María Concepción (coord.): *Didáctica de las ciencias sociales para primaria*, Pearson Educación, España, pp. 147-204.
- * PÉREZ, Joseph (2011): *Entender la Historia de España*, La Esfera de los Libros, Madrid.
- * PELEGRÍN CAMPO, Julián (2015): "La enseñanza de la historia en educación primaria en el marco de la LOMCE", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, n. 79, pp. 41-48.
- * PRATS, Joaquín (1997): "La investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales", *La formación del profesorado y la didácticas de las Ciencias Sociales*, Diada Editora, Sevilla.
- * PUJALTE, Ferran (2002): *Transports i comunicacions a les Balears durant el segle XX*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, n. 35, Palma.
- * RAYÓ, Miquel (2004): *L'ecologisme a les Balears*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, n. 42, Palma.
- * Riquer, Borja de (dir.) (1995-2008): *Història, societat, política i cultura dels Països Catalans*, 13 volums, Ed. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- * ROCA, Joan (2006): *La indústria a Mallorca (segles XIX-XX)*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, n. 48, Palma.
- * ROIG OBIOL, Joan (1995): *Atlas Histórico*, Ed. Vicens Vives, Barcelona.
- * SALAS FUSTER, Antoni (2005): *Palma ahir, Palma avui*, Ajuntament de Palma, Palma.
- * SALVÀ TOMÀS, Pere (dir.) (1995): *Atles de les Illes Balears*, Edicions Cort, Palma.
- * SAMPEDRO, José Luis (1999): *Con nombre y apellidos. Tratado de genealogía práctica*, Ed. Martínez Roca, Barcelona.
- * SAÍZ SERRANO, Jorge (2014): "Se enseña pensamiento histórico en libros de texto de Educación Primaria? Análisis de actividades de historia para alumnos de 10-12 años de edad", en *CLIO. History and History teaching*, n. 40.
- * SASTRE, Jaume (1997): *Alguns aspectes de la vida quotidiana a la Ciutat de Mallorca: època medieval*, Institut d'Estudis Balearics, Palma.
- * SEBASTIÀ, Rafael; BLANES, Georgina (2000): "El archivo y su didáctica", en PAGÈS, Joan; ESTEPA, Jesús; TRAVÉ, Gabriel (eds.): *Modelos, contenidos y experiencias en la formación del profesorado de Ciencias Sociales*, Universidad de Huelva, Huelva, pp. 235-252.
- * TORRES BRAVO, Pablo Antonio (2001): *Didáctica de la historia y educación de la temporalidad: tiempo social y tiempo histórico*, Ed. UNED, Madrid.
- * TREPAT, Cristòfol A.; RIVERO, Pilar (2010): *Didáctica de la historia y multimedia expositiva*, Ed. Graó, Col. Biblioteca d'Aula, n. 276, Barcelona.
- * TRIBÓ TRAVERIA, Gemma (2005): *Enseñar a pensar históricamente. Los archivos y las fuentes documentales en la enseñanza de la historia*, Ed. Horsori, Barcelona.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

- * VALERO, Gaspar (1995): *Palma, ciutat de llegendes. Itineraris pels mites, les llegendes, les curiositats i els detalls de la ciutat de Mallorca*, Ed. Olañeta, Col. La Foradada, n. 17, Palma.
- * VALLESPÍR, Jordi (coord.) (2006): *L'educació intercultural a les Illes Balears. Anàlisi de l'educació primària*, Ed. Universitat de les Illes Balears, Col. Antropologia de l'Educació, n. 6, Palma.

Altres recursos

Portals web i materials audiovisuals

- * *Revista Apertura. Revista de Innovació Educativa* - <http://www.udgvirtual.udg.mx/apertura/index.php/apertura>
- * *Ars Virtual* - <http://www.fundacion.telefonica.com/arsvirtual>
- * *Artehistoria* - <http://artehistoria.com>
- * *Associació de Mestres Rosa Sensat* - <http://www2.rosasensat.org>
- * *Balears Cultural Tour* - <http://www.balearsculturaltour.com>
- * *Buxaweb* - <http://www.buxaweb.com>
- * *Cinehistoria* - <http://www.cinehistoria.com>
- * *Didactalia* - <https://didactalia.net>
- * *Documentals: La increïble història de les Illes Balears.*
- * *Edualter. Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad* - <http://www.edualter.org>
- * *Educa 365 - Generalitat de Catalunya* - <http://www.edu365.cat>
- * *Educa Historia* - <http://www.educahistoria.com/cms>
- * *Educahistoria* - <http://www.educahistoria.com>
- * *Eina per a la creació de línies del temps* - <http://timerime.com/es>
- * *El web educatiu de les Illes Balears* - <http://www.weib.caib.es>
- * *Histodidactica* - <http://www.ub.es/histodidactica>
- * *Historia siglo XX* - <http://www.historiasiglo20.org>
- * *Itinerarios históricos en las Islas Baleares* - <http://www.itinerarioshistoricos.diariodemallorca.es>
- * *Libros vivos* - <http://www.librosvivos.net>
- * *MedioSocial y Cultural* - <http://www.edu365.cat/primaria/muds/socials/>
- * *Mundo Primaria. El portal para aprender jugando* - <http://www.mundoprimaria.com>
- * *Proyecto Clío* - <http://clio.rediris.es>
- * *Recurs didàctica "Altamira"* - <http://aula.grao.com/recursos/recurso-altamira>
- * *Recursos Aula Activa Vicens Vives* - <http://www.vicensvives.com>
- * *Recursos CC. Sociales* - <http://www.xtec.es/recursos/socials/index.htm>
- * *Revista Aula de Innovación Educativa* - <http://aula.grao.com>
- * *Revista Didáctica de las Ciencias Experimentales y Sociales* - <https://ojs.uv.es/index.php/dces>
- * *Revista Íber. Didáctica de las Ciencias Sociales* - <http://iber.grao.com>
- * *Romanorum Vita* - <http://www.romanorumvita.com>
- * *Visita virtual a una vil·la romana* - <http://aula.grao.com/recursos/visita-virtual-a-una-villa-romana>

